

Byrådssak 1095/21

Høring-NOU2021:4 Norge mot 2025. Oslo kommunes høringsuttalelse

Sammendrag:

Oslo kommune deler langt på vei utvalgets virkelighetsbeskrivelse når det gjelder utfordringer for det norske samfunnet de kommende årene. Oslo kommune er enig med utvalget i at man må prioritere virkemidler og tiltak som bidrar til at flest mulig inkluderes i arbeidslivet, til at takten i det grønne skiftet økes og til økt effektivitet og innovasjon i næringslivet og offentlig sektor.

Oslo kommune påpeker i høringsuttalelsen at ikke alle de økonomiske kompensasjonsordninger som ble innført som følge av pandemien, bør opphøre umiddelbart når smitteverntiltakene avvikles. Det vil blant annet være behov for å videreføre statlig kompensasjon for inntektsbortfallet i kollektivtransporten i en periode etter at smittevernstiltakene er avviklet.

Oslo kommune understreker at det er nødvendig med en mer helhetlig klimapolitikk, og at stat og kommuner må benytte innkjøpsmakten til å stille strengere klimakrav ved anskaffelser.

Oslo kommune viser til at pandemien har synliggjort useriøsitet i deler av næringslivet, som viser at det er behov for økt innsats mot sosial dumping og for et mer seriøst arbeidsliv.

Saksfremstilling:

Byrådsleder viser til at Finansdepartementet 25. mars i år sendte NOU 2021: 4 "Norge mot 2025 - Om grunnlaget for verdiskaping, produksjon, sysselsetting og velferd etter pandemien" på høring.

Oslo kommune er ikke oppgitt som høringsinstans, men i likhet med andre organisasjoner, privatpersoner mv. er man velkommen til å avgi høringsuttalelse. Frist for høringsuttalelse er 25. juni 2021.

Utvalget viser i utredningen til at det i en krise er lett å bli oppslukt av tidsnære utfordringer, men utvalget har hatt som mandat å se frem i tid. I 2025 vil krisen merkes gjennom de spor den har etterlatt. I husholdningene, i arbeidsmarkedet, i næringslivet og i statens finanser.

Koronakrisen er et særlig dypt økonomisk sjokk. Fordi sjokket ikke skyldes ubalanser i økonomien, kan det være håp om at de negative økonomiske effektene er kortvarige. Utvalget

er likevel av den oppfatning at krisen har kraft i seg til å endre karakter på noen varige utviklingstrekk.

Krisen har ført til høyere gjeldsnivå i offentlig og privat sektor, og vi har trolig en ny, varig global helseutfordring. Langsiktsvirkningene av disse effektene er vanskelige å overskue. Usikkerheten tilsier at staten holder fast ved overordnede prioriteringer.

Internasjonal økonomi

Utvalget viser til at pandemien har utløst et fall i verdensøkonomien som vil prege utviklingen i lang tid fremover. Selv om nedgang allerede synes snudd til oppgang, er det fortsatt lavkonjunktur i verdensøkonomien. Gjeldsbyrden i offentlig sektor har ikke vært høyere siden andre verdenskrig.

Det internasjonale samfunnets evne til å bringe vaksiner ut til verdens befolkning setter internasjonalt samarbeid på prøve. Mangel på kjøpekraft og logistiske utfordringer innebærer at deler av verden vil bli hengende etter i vaksineringen. En slik utvikling øker blant annet faren for nye mutasjoner. Konsekvensen kan være mindre handel og vedvarende høyere helserisiko.

Norsk økonomi

Prognoser før utbruddet tilsa forholdsvis stabil utvikling for norsk økonomi, men pandemien har gitt det dypeste tilbakeslaget i norsk økonomi i etterkrigstiden. Likevel har nedgangen i norsk økonomi vært mindre enn i mange andre vestlige land. De økonomiske skadevirkningene av pandemien kan likevel bli varige. Erfaringer fra tidligere kriser og lavkonjunkturer, både i Norge og andre land, er at økt arbeidsledighet på ett tidspunkt kan føre til lavere sysselsetting på sikt. Mobilisering av arbeidsledige og personer utenfor arbeidsstyrken over i sysselsetting på veien mot 2025 vil kreve bidrag på bred front: Stabiliseringspolitikken må legge til rette for høy etterspørsel etter arbeidskraft og strukturpolitikken må lede til at flere kan jobbe, vil jobbe og får mulighet til å jobbe.

Krisetiltak

Utvalget viser til at de økonomiske skadevirkningene av koronapandemien har vært motvirket av ekspansiv finans- og pengepolitikk, utvidede permitteringsregler, kompensasjonsordninger for å dekke faste utgifter, utsettelse av frister for innbetaling av skatter og avgifter og andre støtteordninger til næringslivet, med formål å redusere kostnadene knyttet til konkurser og tap av arbeidsplasser.

Utvalget mener at krisetiltakene lykkes å holde bedrifter flytende og bidro til å begrense antallet oppsigelser. Samtidig kan kompensasjonsordningene å svekke aktiviteten i økonomien ettersom de demper foretakenes insentiver både til å erstatte tapte inntekter og til å holde arbeidstakere sysselsatt. Utvalget mener derfor at kompensasjonsordninger overfor næringslivet bør avvikles senest samtidig med de mest inngripende smitteverntiltakene

Permitteringsordningene svekker permitterte arbeidstakeres insentiv til å lete etter ny jobb eller til å ta utdanning eller øke kompetansen på andre måter. Det må være grenser for hvor lenge permitteringsordninger kan vare, og grensene må settes i tråd med den økonomiske situasjonen landet befinner seg i og hvordan arbeidsmarkedet ser ut.

Utvalget viser til at sysselsettingen i Norge er relativt høy sammenlignet med mange andre land. Man hevder samtidig at Norges relative posisjon er klart svekket de siste 20 årene. Skillet mellom dem som er innenfor og dem som er utenfor arbeidsmarkedet, er blitt skarpere i denne perioden. Unge er en gruppe som har hatt særlig svak sysselsettingsutvikling på

totusentallet. Koronakrisen har satt mange utenfor arbeidslivet, og kan ha bidratt til å forsterke mange av de strukturelle utfordringene. Etterspørselen etter arbeidskraft vil ta seg opp når smitteverntiltakene tas ned. Samtidig er det mange jobber som nå forsvinner som ikke vil komme tilbake. Fremover vil det bli store omstillinger.

Utvalget viser videre til at omstillinger gir økte krav til ny kompetanse, både blant sysselsatte og arbeidssøkere. Den norske modellen er etter utvalgets vurdering et godt utgangspunkt for å møte utfordringene vi står fremfor i arbeidsmarkedet. Det viktigste målet for arbeidsmarkedspolitikken på kort sikt er å motvirke at tilbudet av arbeidskraft blir varig svekket som følge av krisen. Utvalget ser behovet for økt satsing på etter- og videreutdanning, og anbefaler økt samarbeid mellom utdanningssektoren og arbeidslivet – eksempelvis bransjeprogram, regionale møteplasser og tiltak for å stimulere til kompetanseheving i klyngeprogrammene. I nært samarbeid med arbeidslivet og ut i fra arbeidslivets behov bør utdanningssystemene være fleksible og tilpasset lokale forhold.

Unge som ikke kommer inn i arbeidsmarkedet, kan komme inn i en negativ spiral, fordi de heller ikke får delta på den viktige læringsarenaen som arbeidsmarkedet er. Utvalget foreslår å prøve ut og evaluere en ordning med lønnstilskudd koblet med en mentor på arbeidsplassen som kan hjelpe, støtte og veilede, samt bidra til inkludering i arbeidsmiljøet. Utvalget mener også at arbeidsledige bør få økt adgang til å tilegne seg grunnleggende kompetanse i ledighetsperioden. Likevel bør hovedregelen være at personer som mottar dagpenger, er arbeidssøkere.

Næringslivet

Utvalget viser til at norsk næringsliv hadde et godt utgangspunkt for å tåle et negativt sjokk. Næringslivet hadde god omstillingsevne og god tilgang til kapital, kvalifisert arbeidskraft og infrastruktur. Pandemien har rammet næringslivet ulikt, og i noen sektorer har det vært et særlig sterkt fall i aktivitet og verdiskaping. I disse næringene har mange foretak økt gjeld og redusert egenkapital. Foretak med lav egenkapital og usikre framtidsutsikter har ofte begrenset investeringsevne, og de er sårbare for nye negative økonomiske sjokk.

For å legge til rette for forventet lønnsom omstilling og restrukturering i næringslivet bør offentlig administrasjons kapasitet til å håndtere nye foretak og avviklinger økes. Det bør komme på plass et nytt, permanent regelverk for restrukturering og konkurs som bidrar til at verdifulle ressurser videreføres gjennom salg eller rekonstruksjon.

Utvalget viser til at virkemiddelapparatet er komplekst og lite koordinert. Utvalget støtter den pågående prosessen for koordinering, effektivisering og forenkling av virkemiddelapparatet for næringsrettede tiltak. I prioriteringen fremover må det være særlig oppmerksomhet rundt behovet for kapitaloppbygging i lønnsom næringsvirksomhet der egenkapitalen er blitt kraftig redusert av pandemien, samt styrking av miljøer for kompetente investorer med kapital. Det bør uavhengig av pågående prosesser vurderes å innrette deler av fremtidig statlig investeringsstøtte slik at staten sikrer seg en andel av fremtidig avkastning når prosjekter oppnår lønnsomhet.

Kostnader er skjøvet frem i tid

Utvalget viser til at pandemien har gitt store økonomiske kostnader. Norges Bank har satt styringsrenten til null, på finanspolitikken område er eksisterende ordninger for inntektssikring under sykdom, permittering og ledighet utvidet. Det er innført midlertidige støtteordninger for bedrifter, selvstendige næringsdrivende, kultur og idrett mv. samt låne- og garantiordninger for næringsliv. I tillegg til noen midlertidige skatte- og avgiftslettelser

trekkes skatteinntektene betydelig ned av den lave økonomiske aktiviteten. I praksis innebærer de omfattende tiltakene at inntektstapet ved pandemien skyves frem i tid, gjennom et lavere nivå på Statens pensjonsfond utland enn det vi ellers ville hatt.

Denne utfordringen kommer på toppen av andre langsiktige utfordringer for statsfinansene, blant annet aldringen av befolkningen bidrar til at det blir gradvis færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Med avtakende vekst i Statens pensjonsfond utland gir dette et langsiktig udekket finansieringsbehov i offentlige budsjetter. Finansieringsbehovet innebærer at veksten i utgiftene må dempes eller veksten i inntektene økes, for at offentlig forvaltning på lang sikt skal kunne holde utgiftene innenfor de rammene inntektene setter. Et nærliggende svar er økt yrkesaktivitet. Men den økte sysselsettingen må være i lønnsomme virksomheter, dersom den skal bidra til å løse budsjettutfordringene. Lønnsomhet er også nødvendig for å omstille økonomien i klimavennlig retning parallelt med at oljevirksomheten gradvis avtar i betydning. Budsjettutfordringene understreker behovet for at offentlige midler brukes effektivt.

Grønn omstilling

Utvalget viser til at den reduserte økonomiske aktiviteten under koronakrisen førte til en umiddelbart reduksjon i globale klimagassutslipp, men at det usikkert i hvor stor grad utslippene i årene fremover blir berørt av pandemien. Utfordringen med å skape velferd i kombinasjon med reduserte utslipp er ikke vesentlig endret som følge av pandemien. Krisen har gjort oss fattigere og gitt mindre økonomisk handlingsrom. Dette tilsier at kostnadseffektivitet tillegges økt vekt i klimapolitikken. Prinsipper for en effektiv klimapolitikk tilsier at alle utslipp skal prises og at avgiften skal være lik over alle sektorer for å sikre at kuttene skjer der de koster minst for samfunnet. Dette er ikke oppfylt i Norge.

Menneskeskapte nettoutslipp av klimagasser må bringes ned mot null hvis verden skal begrense den globale oppvarmingen i henhold til målene Paris-avtalen. Netto nullutslipp vil kreve bruk av andre teknologier enn de verdens befolkning i stigende grad har lært seg på gjennom de siste 200 årene. I overgangen til lavutslippssamfunnet ligger det store muligheter for næringslivet i utvikling av klimateknologi. Det bør derfor legges til rette for utvikling av lavutslippsteknologi gjennom prising av utslipp, forutsigbare rammevilkår og støtte til forskning. Det offentlige kan også spille en rolle i å bygge etterspørsel og skape tilstrekkelig skala gjennom sin innkjøpspolitikk.

Grønn omstilling omfatter også andre miljøutfordringer enn klimautfordringen. Bruk av naturens ressurser og økosystemtjenester med negative eksterne effekter er som regel ikke priset. En naturavgift på alle naturinngrep som reflekterer de samfunnsøkonomiske kostnadene ved naturinngrepet, vil begrense skadepåkostnadene for samfunnet. Et veiprisingsystem som tar hensyn til at negative eksterne effekter ved bilkjøring varierer med biltype, tid og sted, vil være et mer effektivt virkemiddel for å redusere de samfunnsøkonomiske kostnadene ved bilkjøring enn dagens veibruksavgift.

Skattesystemet

Utvalget viser til at man må komme gjennom krisen med fortsatt effektive og bærekraftige offentlige ordninger og gode rammebetingelser for privat virksomhet og omstilling. Det gjelder også skattesystemet. En må unngå at krisetiltak varig svekker skattegrunnlagene, skattesystemets evne til å skaffe inntekter til fellesskapet og skattesystemets bidrag til inntektsutjevning. Når en høy andel av verdiskapingen trekkes inn i skatt, må skattesystemet legge til rette for best mulig ressursutnyttelse og høyest mulig sysselsetting og verdiskaping.

Skattesystemet påvirker hvor raskt økonomien vender tilbake til en tilstand med høy sysselsetting og god ressursutnyttelse. Skattesystemet kan legge til rette for at ledige ressurser kanaliseres dit avkastningen og verdiskapingen er høyest. Det tilsier at skattesystemet bør basere seg på brede grunnlag, lave satser og likebehandling av næringer, finansieringsformer og organisasjonsformer.

Utvalget foreslår at det nedsettes et eget utvalg som foretar en helhetlig gjennomgang av skattesystemet og vurdere sider ved skattesystemet som kan justeres for å styrke produktivitetsveksten og konkurransekraften, samtidig som fordelingshensyn og hensynet til naturens bærekraft ivaretas. Utvalget viser til et slikt utvalg bør se på hvordan

- eksisterende skattegrunnlag kan utnyttes bedre
- nye og gode skattegrunnlag kan tas i bruk i større omfang (bolig, eiendom og grunnrente).
- samfunnsøkonomisk lønnsomme skatteomvekslinger kan gjennomføres (for eksempel grønn skatteomveksling)

Digitalisering

Utvalget viser til at pandemien har ført til at digitaliseringen i samfunnet har skutt fart, noe som har redusert de negative virkningene av pandemien for mye av offentlig sektor, for næringslivet og for innbyggerne. Det er ingen grunn til å tro at det digitale taktomslaget vil reduseres etter pandemien. I det nye hybride, arbeids- og samfunnslivet vil arbeidsdagen i større grad tilpasses den enkeltes behov, og den geografiske koblingen mellom bo- og arbeidssted blir mindre viktig. En omfattende bredbåndsutbygging vil legge grunnlaget for utvikling av distriktsarbeidsplasser. Utvalget anbefaler derfor et digitalt infrastrukturløft med et ambisiøst mål for bredbåndstilgangen. Utvalget foreslår også et digitalt kompetanseløft frem mot 2030. Et slikt løft bør omfatte en kartlegging av kompetansebehovet i offentlig og privat sektor og mulige tiltak for å gjøre det attraktivt for utenlandske arbeidstakere med spisskompetanse innen IKT å ta jobb i Norge.

Digitalisering, tingenes internett og kunstig intelligens er teknologier som er i sterk fremvekst. Disse teknologiene er avhengig av tilgang på nok data av god kvalitet. Utvalget anbefaler derfor at det ses nærmere på etablering av nasjonale plattformer for tilgjengeliggjøring, deling, bruk og analyse av data innenfor ulike sektorer, der innbyggernes personvern sikres. Dette er viktig for å fremme datadrevet innovasjon i Norge, og for å møte den stadig økende konkurransen fra de store internasjonale plattformsselskapene.

Byrådslederen bemerker:

Utvalgets virkelighetsbeskrivelsen og en rekke av tiltakene man foreslår er det grunn til å slutte seg til. Ut fra Oslo kommunes erfaringer gjennom pandemien er det behov for flere tiltak enn hva utvalget foreslår. Dette for å få opp farten i det grønne skiftet, og for å få et mer seriøst arbeidsliv. Enkelte av kompensasjonsordningene som har blitt innført under pandemien bør også videreføres i en periode etter at de mest inngripende smitteverntiltakene er avviklet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Saken har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

Vedtakskompetanse

Bystyret delegerte 30.01.2013, ved behandling av sak 218/01, til byrådet å avgi høringsuttalelser på Oslo kommunes vegne.

Byrådslederen innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Byrådet avgir etter fullmakt følgende høringsuttalelse på vegne av Oslo kommune:

Oslo kommune deler langt på vei utvalgets virkelighetsbeskrivelse når det gjelder utfordringer for det norske samfunnet de kommende årene. Oslo er enig i utvalgets vurdering av at man må prioritere virkemidler og tiltak som bidrar til at flest mulig inkluderes i arbeidslivet, til at takten i det grønne skiftet økes og til økt effektivitet og innovasjon i næringsliv og offentlig sektor.

Det grønne skiftet:

Det er kort tid fram til 2025. Omstilling og økonomisk gjenoppbygging etter pandemien må ses som en integrert del av innsatsen for å omstille Norge til et lavutslippssamfunn, jf. klimaloven, og nå Norges klimamål for 2030. Utvalgets drøfting av klimapolitiske virkemidler er grundig, men overordnet og generell. En konkretisering av hvilke alternative utviklinger man kan se for seg for norsk økonomi og ulike sektorer med hensyn til utslipp, klimarisiko og håndtering av klimakonsekvenser hadde vært ønskelig.

Utvalget diskuterer ikke mulig økte kostnader knyttet til klimakonsekvenser (skadekostnader) og hvordan det vil påvirke norsk økonomi og utsatte sektorer som landbruk og skogbruk. Konsekvenser av økt ekstremnedbør, økt risiko for skred og flom mv. må i hovedsak håndteres lokalt, men en økende generell risiko er samtidig et nasjonalt spørsmål.

Utvalget peker på behov for en mer kostnadseffektiv klimapolitikk og satsing på utvikling av lavutslippsteknologi. Oslo kommune støtter anbefalingene om en mer kostnadseffektiv klimapolitikk og en enhetlig pris på utslipp for ikke-kvotepliktige sektorer. Imidlertid må klimaomstillingen skje så raskt fram til 2030 at det er nødvendig med en mer helhetlig klimapolitikk enn det man oppnår med prising – avgift og kvoter – alene. Både nasjonalt og lokalt må grunnlaget for omstilling til lavutslipp forsterkes gjennom god arealplanlegging, utbygging av infrastruktur for elektrifisering og alternative drivstoff.

Dette vil ikke kunne drives fram raskt nok av markedet alene, og må prioriteres gjennom andre virkemidler. Det å stille krav gjennom offentlige innkjøp er et kraftfullt virkemiddel som det bør satses mer på. Her har Oslo og flere andre kommuner gått foran, og man ser at leverandørene utvikler nye løsninger. Disse erfaringene bør danne utgangspunkt for en opptrapping av bruk av offentlige innkjøp for å drive fram null- og lavutslippsløsninger også på nasjonalt nivå.

Flere analyser peker på at skattepakken til oljeindustrien (i koronapakken som ble vedtatt i 2020) sannsynligvis kan føre til at det investeres i ny olje- og gassutvinning som ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Dette kan samtidig forsinke omstilling av Norges økonomi.

Arbeidsmarkedet:

Norge er en liten åpen økonomi. Utviklingen i arbeidsledigheten i Norge, samt norske bedrifters omsetningsnivå og lønnsomhetsnivå er svært avhengig av utviklingen av smittevernsreglene i andre land og den globale handelens utvikling.

Oslo kommune mener de spesielle ordningene som ble innført som følge av pandemien ikke bør avvikes så raskt som mulig etter avvikling av smittevernrestriksjonene i Norge, men vurderes i

forhold til utviklingen i arbeidsmarkedet. Dette gjelder både kompensasjonsordningene for næringslivet og de spesielle dagpenge- og permitteringsreglene som ble innført som følge av pandemien.

I forhold til dagpenger- og permitteringsreglene dreier det seg om både forhøyet kompensasjonsgrad for inntekter under 3 G, redusert arbeidsgiveransvar for lønn og forlenget maksimal varighet.

Oslo har landets høyeste arbeidsledighet, målt i andel av arbeidsstyrken. Om lag halvparten av ledige i Oslo har mer enn seks måneders ledighet bak og regnes som langtidsledige. Ledigheten blant ungdom er høy. Siden ledigheten er skjevfordelt mellom fylker og yrkesgrupper bør det ev. vurderes om utviklingen av de spesielle tiltakene under pandemien skal tilpasses arbeidsmarkedssituasjonen i de ulike fylkene og eventuelt næringsfordelingen i de ulike fylkene.

Oslo kommune vil videre påpeke at det under pandemien er avslørt er rekke bekymringsfulle eksempler på useriøs virksomhet i deler av arbeidsmarkedet. Kommuner og Arbeidstilsynet har i forbindelse med kontroller av smittevern og karantetterlevelse for utenlandsk arbeidskraft avdekket uverdige forhold i en rekke virksomheter. Dette gjelder blant annet innen bygg og anlegg. Dette har bidratt til å øke utfordringene med å holde pandemien under kontroll, men det har også vist oss at tydelig at useriøsitet og sosial dumping er et problem som må bekjempes. Dette må gjøres ikke minst for å styrke yrkesfag som en attraktiv karrierevei for norsk ungdom.

Digitalisering

Oslo kommune ser behovet for å gjennomføre et digitalt kompetanseløft fram mot 2030, et digitalt infrastrukturløft, og en gjennomgang av de globale plattformsselskaperes virksomhet. Vi støtter også øvrige forslag til tiltak i utredningen for videre utvikling av felles IKT-løsninger i offentlig sektor, styrke datadrevet innovasjon ved tilrettelegging for deling av data, og tilrettelegging for det nye, hybride arbeids- og samfunnslivet.

Oslo kommune vil samtidig framheve at man i det videre arbeidet bør ha fokus på å bygge videre på og styrke de løsninger, kompetansemiljøer og samarbeidsfora som allerede er etablert i både statlig og kommunal sektor, framfor nye tiltak. Styrking gjennom tildeling av midler til konkrete datadelingsprosjekter støttes. Videre vil Oslo kommune oppfordre til at det framover legges noe mer innsats i å tydeliggjøre hvilke utfordringer og problemstillinger offentlig sektor står overfor som arbeidsgiver, samt forslag til hvilke valg og hvordan arbeidsgiver kan operasjonalisere en ønsket balanse mellom ulike hensyn i det hybride arbeidslivet.

Skattesystemet:

Utvalget foreslår at det nedsettes et eget utvalg som foretar en helhetlig gjennomgang av skattesystemet og vurdere sider ved skattesystemet som kan justeres for å styrke produktivitetsveksten og konkurransekraften, samtidig som fordelingshensyn og hensynet til naturens bærekraft ivaretas. Oslo kommune støtter utvalgets i at det er behov for en ny helhetlig gjennomgang av skattesystemet, herunder forhold rundt boligbeskatningen, inkludert eiendomsskatten.

Inntektssystemet

Utvalget mener at inntektssystemet for kommunesektoren må virke stimulerende for en aktiv tilrettelegging for økt verdiskaping, men kommer ikke med eksplisitte forslag til endringer i

inntektssystemet. For de fleste kommuner betyr økt verdiskapning lokalt også økte skatteinntekter, vekst eller opprettholdelse av innbyggertall og andre heldige effekter. Man kan derfor legge til grunn at de fleste kommuner allerede i dag ønsker å legge til rette for økt verdiskapning.

I områder hvor flere kommuner representerer sammenhengende bo- og arbeidsregioner kan det imidlertid være avveininger mellom å legge til rette for næring eller bolig. Den sterke skatteutjevningen i inntektssystemet gjør imidlertid at kommuner med lave skatteinntekter har svært liten effekt av en eventuell økning i betalt inntektsskatt lokalt.

Inntektssystemutvalget som er nedsatt er bedt om å vurdere hensynet til å stimulere til næringsaktivitet lokalt. Oslo kommune mener man bør avvete utvalgets forslag som skal komme våren 2022, før man kommer med forslag til endringer.

Oslo kommune mener det bør være økt lokalt handlingsrom til eiendomsskatt på næringseiendom.

Kollektivtransport

Oslo kommune viser til at utvalget råder til at kompensasjonsordningene overfor næringslivet bør avvikles senest samtidig med de inngripende smitteverntiltakene. Dette rådet *ikke* må følges når det gjelder kompensasjonsordningen til kollektivtransporten. Det vil etter vår mening være svært viktig at staten fortsetter sin kompensasjon til kollektivtransporten i en rimelig tid også etter at smitteverntiltakene er opphevet.

Inntektsbortfallet, som hittil er kompensert fra staten, vil vedvare lenger enn reiserestriksjonene. Det vil derfor være behov for støtte i en overgangsperiode for å tilpasse kollektivtilbudet til bærekraftig økonomisk drift, samtidig som det er usikkerhet rundt trafikkvolum og inntekter. Dette blir også helt sentralt for å kunne fortsatt møte det omforente nullvekstmålet i tiden framover.

Kultur

Oslo kommune vil fremheve noen erfaringer fra kreativ sektor under pandemien, som kan være relevant for vurderingen av krisetiltakene, og for fremtidens arbeidsmarked og næringspolitikk. Oslo står for over en tredjedel av landets totale verdiskapning i kultursektoren, og over 40 prosent av landets sysselsatte i næringen har sitt virke i Oslo. Sektoren er hardt rammet av permitteringer og kompetanseflukt. Kommunen har en rolle som eier, som oppdragsgiver og ikke minst som tilrettelegger for å sikre at vi har levedyktige næringer i byen når pandemien er over.

Utvalget har rett i at det er viktig med koordinering av næringspolitiske tiltak. Under pandemien har kommunens rolle blant annet blitt å rette seg mot de som faller mellom stolene i de statlige ordningene. Vi ser effekten av å opprettholde kommunale ordninger som er viktige inntektskilder for aktørene, som stipender, innkjøpsordninger og tilskudd gjennom f.eks. den kulturelle skolesekken.

I Oslo har majoriteten av aktørene vært rammet av full nedstenging over lengre tid, og har vært og er fortsatt under strengere begrensninger enn i andre deler av landet. Kreativ sektor har også flere særtrekk. Sektoren har mange frilansere og selvstendig næringsdrivende, med

en «lappeteppeøkonomi» av flere ulike roller og inntektskilder. Dette har gjort at mange faller utenfor statlige ordninger, både i NAV og i kompensasjonsordningene særlig rettet mot kultursektoren. Ordninger som kan stimulere til aktivitet og gi forutsigbarhet har vist seg mer treffsikre, som lønnskompensasjon for å ta permitterte tilbake i jobb.

Byrådslederens kontor, den 29.06.2021

Raymond Johansen

Byrådet tiltrådte innstillingen fra byrådslederen

Byrådet, den 01.07.2021

Raymond Johansen